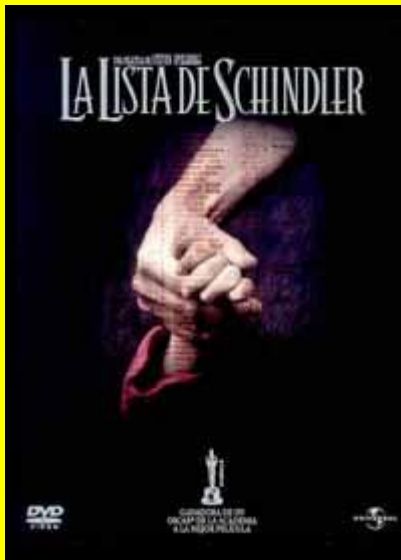

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Preàmbul

"Considerant que el reconeixement de la dignitat inherent i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana és el fonament de la llibertat, la justícia i la pau en el món,

"Considerant que el desconeixement i el menyspreu dels drets humans han originat actes de barbàrie que han ultratjat la consciència de la humanitat; i que s'ha proclamat com l'aspiració més elevada de tothom l'adveniment d'un món on els éssers humans, deslliurats del temor i la misèria, puguin gaudir de llibertat d'expressió i de creença,

"Considerant que és essencial que els drets humans siguin protegits per un règim de dret per tal que les persones no es vegin forçades, com a últim recurs, a la rebel·lió contra la tirania i l'opressió,

"Considerant també que és essencial de promoure el desenvolupament de relacions amistoses entre les nacions,

"Considerant que els pobles de les Nacions Unides han ratificat en la Carta llur fe en els drets

Preàmbul

Argumentació de la necessitat d'un sistema universal de drets que garanteixi el reconeixement i el respecte de la dignitat de tots els éssers humans.

La lista de Schindler

(Schindler's List)

Any: 1993

Durada: 187'

Direcció: Steven Spielberg.

País: EUA.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: Pel·lícula basada en fets reals. Oskar Schindler és un empresari alemany, afiliat al Partit Nazi que, després de la invasió de Polònia, durant la Segona Guerra Mundial, arriba a un acord econòmic amb el director d'un camp de treballs forçats per a usar en la seva fàbrica treballadors jueus (sense salari i en condicions d'esclavitud). A poc a poc va prenent consciència del procés de genocidi dels jueus per part dels nazis i canvia d'actitud. Una pel·lícula que intenta exposar amb tota la cruïsa l'Holocaust i com algunes persones van intentar impedir-lo.

Observacions: Aquesta pel·lícula té molts elements en comú amb [El gran dictador](#), i per tant la majoria dels suggeriments de cadascuna de les pel·lícules són també vàlids per a l'altra.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 18, 23

Temes: Holocaust, esclavitud, racisme, crims contra la humanitat.

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- Com es va poder arribar a la barbàrie de l'Holocaust?
- Què podem fer per tal que no torni a passar?
- Què penses del fet que hi hagi persones que afirmen que l'Holocaust no va passar mai, que és un invent dels vencedors de la Segona Guerra Mundial?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- Oskar Schindler té un evident canvi d'actitud envers els jueus al llarg de la pel·lícula. Quina n'és la causa?
- La persecució que van patir els jueus durant la Segona Guerra Mundial era fruit d'una ideologia racista. Quins interessos van alimentar, durant els anys trenta del segle XX, l'expansió a Alemanya d'aquesta ideologia?
- A la pel·lícula, els jueus són tractats com éssers inferiors, desposseïts de la dignitat pròpia de tots els éssers humans. Quina utilitat poden tenir textos com la Declaració Universal de Drets Humans perquè fets així no tornin a passar?
- Quina relació existeix entre l'Holocaust i l'origen de la Declaració Universal dels Drets Humans? Quina part del Preàmbul de la Declaració es refereix a l'Holocaust i als altres genocidis comesos durant la Segona Guerra Mundial?
- Per què els jueus eren obligats a dur una estrella de David a la roba?
- Valorar, a la vista de les conseqüències de la ideologia racista nazi, l'existència en l'actualitat de grups neonazis.
- La pel·lícula reflecteix l'ús que grans empreses alemanyes van fer de la mà d'obra esclava. Algunes d'aquestes empreses continuen existint. ¿Continuen sent en alguna mesura responsables dels fets que van protagonitzar fa setanta anys?

humans fonamentals, en la dignitat i el valor de la persona humana i en la igualtat de dret d'homes i dones; i que han decidit de promoure el progrés social i millorar el nivell de vida dins d'una llibertat més àmplia, "Considerant que els Estats membres s'han compromès a assegurar, en cooperació amb l'Organització de les Nacions Unides, el respecte universal i efectiu dels drets humans i les llibertats fonamentals, "Considerant que una concepció comuna d'aquests drets i llibertats és de la més gran importància per al ple compliment d'aquest compromís, "L'ASSEMBLEA GENERAL Proclama aquesta Declaració Universal de Drets Humans com l'ideal comú a assolir per a tots els pobles i nacions amb el fi que cada persona i cada institució, inspirant-se constantment en aquesta Declaració, promoguin, mitjançant l'ensenyament i l'educació, el respecte a aquests drets i llibertats i assegurin, amb mesures progressives nacionals i internacionals, el seu reconeixement i aplicació universals i efectius, tant entre els pobles dels Estats membres com entre els dels territoris sota llur jurisdicció."

- Per què la majoria dels totalitarismes recorren al treball esclau de determinats col·lectius? Quins col·lectius són els més vulnerables en aquestes circumstàncies?
- No només els jueus van ser víctimes dels camps de concentració o d'extermini, també van ser perseguits d'altres col·lectius, com els gitanos, els homosexuals, els partidaris d'opcions polítiques d'esquerres, els testimonis de Jehovà... No obstant això, la seva presència en la literatura o el cinema sobre els crims del nazisme és molt reduïda. A què pot ser degut?
- Quin judici mereixen els metges que en lloc de dedicar-se a guarir malalts es dediquen a decidir qui segueix sent apte per a treballar i qui no, i per tant ha de morir? Com intenten dissimular les persones que estan malaltes?
- Què succeeix amb la gent que intenta amagar-se al gueto de Cracòvia?
- La pel·lícula, malgrat rodar-se el 1993, és en blanc i negre. Per què Steven Spielberg va decidir rodar-la en blanc i negre i no en color.
- Què apareix en color a la pel·lícula? Quin és el motiu d'aquesta excepció?
- En els judicis de Nuremberg es va jutjar només els màxims responsables dels crims de guerra del nazisme. Valorar el sentiment de culpa que en l'actualitat pot sentir el poble alemany en el seu conjunt pels crims del nazisme. Té algun sentit?
- Per què Oskar Schindler és empresonat? Quina valoració mereix una societat que aprova que algú pugui ser empresonat per un motiu d'aquest tipus?
- Va haver-hi altres casos com el de Oskar Schindler, de persones que es van jugar la vida per a salvar els jueus? Per què en circumstàncies així unes persones col·laboren amb els agressors, unes altres s'inhibeixen i algunes s'hi oposen?
- Com seria el món si ningú s'hagués oposat a l'expansionisme nazi?
- Amón Göt, el cap del camp de concentració de Plaszow, és condemnat a mort acusat de crims contra la humanitat. Donar exemples de crims contra la humanitat comesos pels nazis que surten a la pel·lícula.
- Referint-se a la seva criada jueva, Amón Göt diu: "Sé que no ets una persona en el sentit estricte de la paraula". Quina relació hi ha entre aquesta frase i el tracte que reben els jueus? Per què Amón Göt pega la seva criada?
- A la pel·lícula es veuen diversos exemples de corrupció (suborns, regals a dirigents polítics i militars). Citar els diferents casos de corrupció que apareix a la pel·lícula.
- En alguns països el negacionisme està penat per la llei (per exemple a Alemanya). No obstant això, els negacionistes demanen que se'ls apliqui el dret a la llibertat d'expressió. Valorar les raons de l'una i l'altra posició.
- Recordar el passat serveix per a intentar evitar que els seus excessos es repeteixin. Com incideix en aquesta necessària memòria històrica que en l'actualitat hi hagi persones que neguen l'Holocaust o el minimitzen?
- Per què apareixen al final de la pel·lícula els personatges reals que van viure la història? En quina mesura el fet que la pel·lícula estigui basada en fets reals la fa més efectiva com a eina de sensibilització?
- Quan Steven Spielberg va rebre l'Oscar per La Llista de Schindler, va demanar als mestres que passessin aquesta pel·lícula a les escoles. Valorar el possible paper pedagògic d'aquesta pel·lícula per a mostrar els crims del nazisme i l'Holocaust.

Fitxes d'altres pel·lícules de temàtica relacionada, a més de [El gran dictador](#), de les que en pot ser d'utilitat algun dels suggeriments:

[Europa, Europa](#)

[La vida es bella](#)

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:

(apartat "La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics")

[Preàmbul, La necessitat d'un sistema universal de drets](#)

 Fitxa didàctica de [Profes.net](#)

 Fitxes didàctiques a [Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)

 [Pel·lícules sobre genocidis](#)